

Stjórnarskipanarspurningurin.

Sjálvstýrisins stjórnarstøða.

Vit leggja ikki lag í at koma í óneyðugan orðadrátt við »Tingakross« um stjórnarskipanarspurningin. Vit kenna á okkum, at tað er ikki so langt hjá sjálvstýrismonnum og okkum at finnast á eini stjórnarskipanarleið.

Men »Krossur« hevur lagt út, og vit kunna ikki bera okkum undan at koma við nokrum rættleiddandi orðum, tí tað er greitt, at eingin spurningur er av størri týðningi enn hin stjórnarlígi.

Vit kunna sjálvandi ikki vera samdir við »Krossi« i. at bert sjálvstýrisflokkurin hevur greiða stjórnarstøðu.

Vit noyðast tessverri at viðganga at vit hava saknað ta tørvandi kláru og greiðu lýsingina í sjálvstýrisins stjórnarstøðu av, hvat ið sjálvstýrið vil, hvussu langt tað vil ganga í stjórnarskipanarbroytingini. Á hvønn hátt, eftir hvørjum grundprincippum, grundrættindum henda broyting skal fara fram.

»Mest móguligt sjálvstýri«, »lóg-gávuváld«, »egna ráðharra« o.s.fr. Tað ljóðar væl. Men tað er »summarískt«. Tað er flótandi.

Hvat skal hesin ráðharri hava um hendi, hvat vald skal verða honum givið, hvussu skal støða hansara verða yvir fyri tinginum, ríkisdegi og danska ministerium o. s. fr.?

Vit hava einki fingið at vita um hetta!

Og vit kunna væl heldur ikki fáa nakað at vita um tað, soleingi vit ikki hava fingið lýst, hvat ið mest móguligt sjálvstýri og lóg-gávuváld hjá tinginum vil siga eftir sjálvstýrisins hugsan.

So legið tað ljóðar, so tykist tað einasta, ið vit hava frá sjálvstýrinum um ráðharran, at vera, at hann skal koma at stimbra tað demokratiska stýri í Føroyum, har ið ber minnitel finnast og helst eina langa tíð enn koma at finnast, koma at geva tí meiri fastleika, størri »stabilitet« enn nú.

Hesin ráðharri, verður hildið fram, verður at kalla til sín oddamenninar fyri teir stóru flokkarnar, tá ið stjórnarkreppa verður. Hann vil, sigst, betri enn ein landsnevndarformaður ella enn einhver annar kunna fáa flokkarnar at semjast, ganga saman um stýrið.

Men vit og lesararnir spurdu, tá ið vit løsu hetta í »Krossi«: hvi?

Kunnu teir ymsu flokkarnir vera eins óávirkligir av einum slíkum ráðharra sum av einum hvørjum øðrum, ið verður kosin at taka sær um reiggj, tá ið stjórnarkreppa verður?

Vit hava ikki nakað imóti einum ráðharra!

Men áðrenn ráðharrin verður settur, megu vit verða greið yvir

hvát ið hesin høgi harrin skal hava at gera, hvørjar uppgávur ið okkara landastýri hann skal hava.

Fyri at sjálvstýrið av sonnum skal kunna siga, at tess stjórnarstevna er so greiddliga og klárt sett fram fyri almenningin, at ein og hvør kann skilja, hvat ið tað vil, megu tess oddamenn leggja ikki so lítið afturat tí, ið higartil er komið frá teimum.

Teir eiga at gera hetta, reiðiligrir sum teir megu sigast at vera í royndum at vinna sjálvstýrisliga fram á hollum botni.

II

Javnaðarmanna stjórnarstøða.

Hann, ið lesur javnaðarmanna stjórnarmál á tingi í fjør, kann siga eins og ein sjálvstýrismaður segði, tá ið hann hevði lisið nevndaráliðið og uppskotið hjá javnaðarmonnum:

»Hetta er tað greiðasta og reinasta stjórnarskipanaruppskot, ið nakran tíð er sett fram í Føroyum. Her er einki kámt og fjalt. Her kann hvør maður siggja, hvat ið flokkurin vil, hvussu víðurskiftini millum Danir og Føroyingar framtíðarlíga eru atlað:

Lóg-gávuváldið skal vera hjá lögtingi og kongi. Kongins skylda at undirskriva allar lógir, ið tingið verður at samtykkja, skal verða tann sama sum siður er hjá norðurlenskum kongum viðv. undirskrivin lógaruppskotum frá teirra landa ríkisdøgum.

Føroyar og Danmark kunnu so til eina og hvørja tíð hvør í sær avgera, hvat ið Føroyar skulu taka ta fullu stjórnarlígu, peningalígu og siðmennilígu ábyrgd fyri.

Og Føroyar og Danmark kunnu eisini í felag avgera, hvat ið tær brøðratjóðirnar skulu hava í felag og hvussu stóran tátt hvør skal taka í hesum felagsskapi.

Hetta er greitt. Hetta er tað einasta grundarlagið, ið er nýtiligt fyri samvinnu millum Danir og Føroyingar stjórnarlíga sæð.

III

Fólkaflokksins og sambandsins stjórnarstøður.

Vit kunna skjótt verða samdir við »Krossi« at hvørki fólkaflokkurin ella sambandið hava klára og greiða stjórnarstøðu.

Fólkaflokkurin rópar uppá fullveldi, men setir uppskot fram, sum roknað við, at Danir skulu gjalda ein part av hesum fullveldi. Hetta er ørt, skilja allir menn.

Einaferð kundi ein siga, at sambandið hevði eina greiða stjórnarstøðu. Tað var tá ið tað ósvikjuga helt fram, at einki skuldi verða broytt í okkara stjórnarvíðurskiftum við Danir.

Men tað er hent, at sambandsflokkurin ferð eftir ferð hevur víkið frá hesi grundsetning. Tað hevur verið við til at broytt »den

Ársmøti í Vestmanna.

Um Gud vil, heldur »Hin kirkjuliga Heimamissi-ónin« ársmøti í Vestmanna í døgunum 29. juni til 2. juli.

Tey, ið ikki vita sær innivist, biðjast venda sær til missioner J. H. Simonsen seinast 26. juni.

Øll eru vælkomin.

E. Thulesen, D. P. Højgaard, C. Eliassen,
Elias Ellefsen, J. H. Simonsen, Valdemar Lützen,
Alfred Petersen.

Ungdómsstevna á Toftum.

Kirkjuliga Heimamissionárinna ungdómsstevna verður um Gud vil á Toftum í døgunum 19-23 juli.

Tann ið ikki veit sær innivist biðist venda sær til Jens Chr. Olsen, lögtingsmann, á Toftum tlf. nr. 9, helst áðrenn 15. juli.

Vælkomin bæði kvinnur og menn!

Hans Michael Johannesen, Toftir, Daniel Peter Højgaard, Rituvík, Ole Olsen, Seldarfjørð, Chr. Høj, Strendur, Alfred Christiansen, Skála, Alfred Petersen, Klakksvík.

Til Føroya kirkjufólk.

Ætlanin er at byggja kirkju í Hvannasundi fyri bygðirnar Hvannasund, Norðdepli og nærliggjandi býlingum.

Higartil hevur fólk úr hesum bygðum verið noytt at søkja kirkjuna á Viðareidi, men vegurin til Viðareidis er langur og ofta torførur, og sum fólkalíðið í nevndu bygðum nú er o. u. 270, má tað sigast at vera náttúrligt at tær fáa sína egnu kirkju. Meinigheitin hevur tikið sær fyri at savna tað ið krevst, men er sjálvandi ikki før fyri at loysa hetta mál einsamøll. Ætlan okkara er tí at hava burturluting um ólavseku, nmframtar basar komandi summer, og loyva vit okkum í sambandi hervið at heita á Føroya kirkjufólk um studnað og biðja um, annaðhvørt pening ella okkurt sum hóskar til burturluting ella basar.

Vit hava tað treysti, at fólk vilja taka væl imóti okkara áheitan, og biðja um, at studul, av hvørjum slag hann er, verður sendur undirritaðu sum skjótast.

Nevndin fyri bygging av kirkju í Hvannasundi.

N. v.

Lena Joensen, lærarinna, Hvannasund.
Axel Carlsson, sólnaprestur, Viðareidi.

nuværende statsretslige Stilling.

Og nú seinast hava sambandsmenn bæði í skrift og talu latið komið fram, at teir eru greiðir yvir og vilja vera við í samráðingum um tað, at tey stjórnarlígu víðurskiftini millum Danmark og Føroyar verða broytt.

Men hvussu?

Ikki eitt orð um tað!

Sambandsins stjórnarstøða er so stutt kanska tann flæktasta av øllum.

Ein

genta

sekist.

Johanna M. Jacobsen.
Telf. 323.

Føroya Sjóvátrygging

Skip - motorbátar

útróðrabátar - vørur

verða tryggjað

Tlf. 372

Barnahjálpin!